

LBRIS

We know
books

**T A M Á S
F R E I**

**PUCI LA
MOSCOVA**

ULTIMELE ZILE ALE LUI PUTIN

Traducere și note
MIHAELA SEREA

LITERA
București

NOTA AUTORULUI

Această poveste fictivă are loc în viitorul apropiat, în luna iunie. De ce în acea lună anume, va fi dezvăluit doar la sfârșitul romanului. Deși unele personaje există în viața reală, este imprevizibil ce ar gândi, ar face și ar spune aceste persoane în carne și oase, politicieni, militari, personalități publice, oficiali și celebrități, dacă ceva asemănător cu ceea ce este descris aici s-ar întâmpla cu adevărat. Numai din acest motiv, fiecare eveniment, fiecare gând, fiecare frază rostită în acest roman țin de domeniul ficțiunii. La fel cum este ficțiune, un simplu produs al imaginației scriitorului, ceea ce a motivat și a influențat până acum personajele reale în viața lor. Aceasta în ciuda faptului că în ultimii ani, inclusiv de la începutul războiului din Ucraina, multe dintre cele mai cunoscute personaje din roman au fost intervievate, iar conversațiile lor au fost înregistrate, transcrise și trecute în rapoarte secrete care au fost făcute publice între timp.

Chiar dacă acțiunile lor din roman poartă amprenta acestor priviri din culise, nimic nu este sigur, pentru că cine știe cât de mult și-au dezvăluit acești actori adevăratele intenții în discursurile și aparițiile lor publice? Căci nu se poate exclude niciodată ca,

atunci când cineva face o declarație despre viața, deciziile și acțiunile sale, să distorsioneze și să ascundă în mod deliberat adevărul sau să omită cu intenție anumite lucruri.

În consecință, dacă ceva similar cu ceea ce se întâmplă în acest roman s-ar întâmpla mai târziu în realitate, ar fi într-adevăr doar o coincidență...

I

ACȚIUNEA PLAINSPLOIT

„Dacă te lupți cu Putin, fii dur. Lovește-l tu primul, și lovește-l tare. N-o lua prudent, dându-i palme, din ce în ce mai tare, ci lovește-l prin surprindere în stomac, atât de tare încât să-l pui la podea.“

Andrei Kozîrev, primul ministru de externe al Rusiei de după Războiul Rece, 1990-1996

VESTUL RUSIEI, SPAȚIUL AERIAN DE DEASUPRA SMOLENSKULUI

Cândva în iunie

Cerul virase de la cenușiu amurgului la un întuneric sumbru. La orizontul îndepărtat, deasupra Rusiei, se adunau nori de furtună, aparent impenetrabili. Uităndu-te la ei, părea că soarta proiecta pe ecranul cerului o avanpremieră dramatică a zilelor care aveau să vină.

Nori negri ca smoala mășăluiau pe orizontul vastului și nesfârșitului imperiu. Ca și cum ar fi fost oștiri de neoprit, fumegând, se aliniară într-o ordine largă, disciplinată. Apoi, câmpul de luptă celest se extinse, iar întunericul se revărsă brusc, într-un torent învolburat. În câteva minute înghiți peisajul. Aproape că-l șterse. O negură terifiantă, oarbă, se ridica acolo unde fusese atacul. În cele din urmă, norii se masară în straturi și fulgerele începură să lumineze. Era o întâlnire terifiantă de forțe nemiloase, care-și fluturau armele...

Avionul cargo Berlin-Moscova tocmai părăsise Belarusul și intrase în spațiul aerian rusesc. Pe aripa din

spate, ultimele raze ale soarelui la apus începeau să strălucească pe sigla galben-închis Lufthansa.

În fața avionului însă se puteau vedea semnele amenințătoare ale destinului tragic care-l aștepta. Parbrizul rece, împărțit în două al Boeingului încadra scena sinistră a luptei aprige a stihiiilor la orizontul Rusiei. Cerul în mișcare proiecta în fața piloților cadrele din ce în ce mai întunecate ale pericolului. Imaginile de început ale unui film care avea să se transforme în dezastru în doar treizeci de minute, spulberând liniștea plictisitoare din carlingă și pecetluind una dintre serile de obicei obositoare, aproape extenuante, din fiecare zi dominată de război a lui Vladimir Putin...

În timp ce norii asaltau deja Moscova, aflată la 400 de kilometri distanță, cu tunete, fulgere și ploaie, aici, în cabina de pilotaj a Boeingului, neobservat și lent, un virus software începea să circule în sistemul informatic al avionului. La scurt timp după ce aparatul intrase în spațiul aerian rusesc, o undă radio ostilă pătrunsese în sistemul de control, activând o aplicație numită PlainSploit.

În acest scop fusese suficient un scurt semnal Taso emis de la bordul unui Volkswagen vechi de zece ani parcat la periferia orașului rusesc Smolensk din apropiere.

Piloții nu observaseră nimic. Dar cum ar fi putut? Nu auziseră niciodată de PlainSploit, dar chiar dacă ar fi auzit, nu ar fi putut face nimic în această privință. Atât ca hardware, cât și ca software, era un proiect clasificat al serviciilor secrete americane, astfel că puțini angajați ai CIA știau de existența lui.

Și cel mult o duzină știau că funcționează.

În 2017, administrația de la Washington suspendase oficial programul PlainSploit, pentru că Agenția Națională de Securitate îl considerase periculos.

Directorul CIA de la acea vreme fusese însă de părere că avea o valoare imensă, așa că îl menținuse în viață în secret. Iar acum, cu aprobarea președintelui, americanii îl lansaseră...

Povestea cu PlainSploit datează de la atacul terorist asupra Turnurilor Gemene din New York. La scurt timp după atac, președintele de atunci al Statelor Unite, George W. Bush, i-a însărcinat pe liderii CIA să creeze dispozitive care să poată fi integrate în aeronave, permițând armatei să preia controlul avioanelor detur-nate, de la sol, chiar și dintr-un camion fără însemne, acoperit cu prelată.

Scopul era de a preveni executarea unor atentate teroriste precum cel din 2001 de la New York, de a oferi siguranța că niciodată un avion sinucigaș nu va mai putea fi izbit de clădiri. Elaborarea proiectului a durat șaisprezece ani, până în 2017, când Marina Statelor Unite l-a testat cu succes. Donald Trump era președinte în acel moment.

Dar membrii cabinetului de securitate națională au fost alarmați de posibilitatea ca teroriștii să penetreze software-ul dispozitivelor instalate în aeronave. Astfel, aceștia ar fi putut să comită atentate fără a fi nevoiți să urce la bord. Ar fi fost de ajuns să pătrundă în sistemul de navigație și să deturneze avionul de la sol.

Cu alte cuvinte, aplicația ar fi creat riscuri sporite.

Așadar, la Washington, proiectul PlainSploit a fost înghețat peste noapte.

Cel puțin asta a crezut toată lumea, pentru că avionul de marfă Boeing cu destinația Moscova urma să fie deturnat de PlainSploit. Nu de teroriști, ci chiar de americani. PlainSploit fusese instalat în mod deliberat – și în secret, desigur – pe avionul german, astfel încât să poată prelua controlul acestuia fără a fi detectat. De fapt, tocmai o făcuse, întrucât, în urmă cu doar câteva minute, când semnalul Taso fusese recepționat, PlainSploit infectase computerul de bord al aparatului.

La 400 de kilometri distanță, Vladimir Putin se afla în aripa de nord a Palatului Senatului de la Kremlin, în biroul său de sub cupolă, care dă spre curtea interioară, ținând în mână o mapă de catifea roșie. Ochii președintelui rus, în vârstă de șaptezeci de ani, păreau mai degrabă cenușii de oboseală decât verde-pal, așa cum îi plăcea lui să-i considere. Avea o privire slavă puternică, dominatoare, scria presa americană, iar el o lua ca pe un compliment.

Două noi riduri îi apăruseră pe frunte în ultimele luni, ridicând totalul la șapte. Experții occidentali care analizează intrigile din spatele zidurilor Kremlinului discutau minute lungi la emisiunile de știri americane despre astfel de lucruri, în timp ce se uitau la fotografiile mărite cu fața lui Putin. Între timp, sprâncenele aproape că-i dispăruseră, zbârcite, cu doar câteva fire de păr cărunt rămase deasupra orbitelor adâncite bolnăvicioasă, cu arcadele din ce în ce mai proeminente de la o lună la alta.

În seara aceea însă nici măcar nu încerca să pretindă că nu dă semne de epuizare. Dormise puțin în ultimele săptămâni. Cu câteva zile în urmă luase din

nou somnifere, dar tot nu reușea să se deconecteze. Era pur și simplu incapabil să se odihnească.

Chiar și acum, vara, pielea lui era albă ca un cearșaf, pentru că locuia în Kremlin, ascuns și înconjurat de gârzi de corp. Rareori vedea soarele.

Putin abia dacă părăsise Moscova de la începutul epidemiei de COVID, din 2020. Nu luase aproape niciodată avionul și călătorise doar cu trenul. În esență, de ani de zile își petrecea cea mai mare parte a timpului în izolarea Kremlinului.

Nici la reședința sa din Novo-Ogarevo, de lângă Moscova, nu se mai dusese de mult, pentru că nu se simțea în siguranță, deși îi plăcea palatul de vânătoare al fostului mare duce Serghei Alexandrovici Romanov. Dar luptătorii ucraineni pentru libertate continuau să atace clădirea. Prima dată cu drone, în mai 2023, și de atunci de încă patru ori.

Apărarea aeriană a Moscovei doborâse de fiecare dată dronele, așa că Putin nu se temea prea tare de asta, însă deplasarea până acolo era periculoasă și stresantă. Era obositor cu mașina, pentru că drumul, chiar dacă traficul era oprit de antemergători, dura mai mult de trei sferturi de oră. Îi lua o oră și jumătate dus-întors în limuzina sa blindată.

Iar într-un elicopter nu mai îndrăznise să urce de când gherilele ucrainene se infiltraseră în Moscova și doborâseră elicopterele oligarhilor cu rachete lansate de pe umăr sau le țintiseră cu puști cu lunetă. În ultima lună avuseseră loc două astfel de atacuri, în care fuseseră uciși un total de zece miliardari ruși.

În urmă cu câteva săptămâni trăseseră chiar și în tramvaie pline de călători, ca răzbunare pentru atacurile asupra civililor ucraineni.

Situația se deteriorase în iunie 2023, când armata rusă aruncase în aer barajul de pe Nipru din teritoriile ucrainene ocupate, permițându-le sabotajilor ruși să se strecoare în zonele inundate și să se infiltreze printre refugiații din partea ucraineană. De atunci, rușii lansaseră nu numai atacuri cu rachete asupra orașelor mari, ci și atacuri cu bombă care îi terorizaseră pe ucrainenii, în special în Kiev. În replică, ucrainenii declanșaseră o campanie de asasinat la Moscova. Războiul devenise astfel un măcel al răzbunării desfășurat chiar și în zonele civile.

Atacurile cu drone deveniseră ceva obișnuit la periferia capitalei ruse, dispozitive explozive fără pilot lovind case și blocuri de locuințe. Deși conducerea de la Kiev negase oficial, Putin, la fel ca lumea întreagă, era convins de implicarea ucrainenilor în aceste acțiuni. La fel cum nu exista nici o îndoială – cel puțin în opinia lui Putin – că distrugerea celei mai mari centrale hidroelectrice din Rusia și a barajului Saiano-Șușenskoe, în urmă cu două săptămâni, și aruncarea în aer a unui baraj cu o lățime de peste 1000 de metri pe fluviul Enisei, în Siberia, fuseseră sabotaje ucrainene. O răzbunare pentru distrugerea barajului de pe Nipru. Dar mâna forțelor speciale ucrainene se simțise și în atacul din urmă cu o săptămână asupra Ermitajului. În muzeul din Sankt Petersburg, sala cu portrete ale eroilor din Marele Război pentru Apărarea Patriei arse în jumătate de oră. Răzbunare pentru jefuirea de către ruși a muzeelor din estul Ucrainei ocupate și pentru sustragerea unor comori de artă inestimabile.

Opt sute de kilometri, aceasta era raza de acțiune a sistemului PlainSploit. De la această distanță era

posibil să te conectezi la el și să preiei controlul asupra avionului de la sol. O unitate de cinci soldați ai armatei americane, instruiți în atacuri cu drone în timpul războiului din Irak, se afla în așteptare într-un orașel cu o populație de 30 000 de locuitori situat în valea râului Rēzekne din Letonia, stat membru NATO care se afla cel mai aproape de ruta aeronavei Lufthansa. La aproximativ 350 de kilometri de avionul care tocmai survolase Smolenskul și la 640 de kilometri de Moscova, destinația zborului.

Sau cel mai bun loc în care să te afli, din moment ce raza de acțiune de 800 de kilometri a PlainSploit-ului le acoperea pe amândouă.

„Piloții“ americani se aflau în curtea cazarmii batalionului de cavalerie Rēzekne, într-un camion verde-închis, fără însemne și fără plăcuțe de înmatriculare. Urmăreau pe radar traseul și coordonatele de zbor ale avionului Lufthansa și vedeau exact cum, minut cu minut, de la sosirea semnalului Taso, virusul măcina treptat, ca o ciură, programul computerului de bord. Erau pe punctul de a lua controlul avionului, de a prelua comenzile din mâinile lui Oleg Bugaiev...

Căpitanul aeronavei germane Lufthansa era rus. Fără să știe de atacul virusului, Oleg, în vârstă de treizeci și doi de ani, stătea încrezător la comenzile Boeingului care se îndrepta spre Moscova. Tânărul blond cu ochi albaștri era un slav chipeș, cu trăsături demne de prima pagină a ziarelor. Ca actor, ar fi putut fi protagonistul unui film rusesc despre Al Doilea Război Mondial, dar abia la începutul războiului din Ucraina devenise celebru pentru o scurtă vreme, când numele său fusese preluat de presa internațională. Compania Aeroflot efectuase ultimul zbor între Viena și Moscova

în februarie 2022, cu o zi înainte ca țările occidentale să interzică brusc accesul avioanelor rusești în spațiul lor aerian. La scurt timp după aceea, Vladimir Putin ordonase armatei ruse să invadeze Ucraina.

Cu doar câteva minute înainte de zborul spre Viena, Oleg distribuise o caricatură antiucraineană pe pagina sa de Facebook. Desenul înfățișa un soldat ucrainean cu pantalonii în vine, fugind cu capul înainte din fața tancurilor rusești. Caricatura arăta o svastică tatuată pe fesele ucraineanului. Dar asta nu fusese suficient; caricaturistul plin de umor lipise și un steag rusesc pe spatele ucraineanului care fugea.

„Ha, ha... Micul nazist ucrainean căcăcios“, scrisese Bugaiev pe Facebook în dreptul caricaturii, apoi, în drum spre Moscova, îi distrase pe pasagerii companiei Aeroflot cu alte remarci primitive de acest gen.

„Acesta este rusul spălat pe creier, produsul final al propagandei lui Putin“, scriseseră ziarele occidentale a doua zi. În ciuda acestui fapt – sau poate tocmai din această cauză –, Oleg devenise un erou mediatic preț de câteva zile la Moscova, pentru că-i numise pe ucraineni niște mici naziști căcăcioși. Așadar, nu este o coincidență faptul că presa de la Kremlin se gândește acum la tânărul blond. E și arătos. Lasă-l să piloteze avionul Lufthansa, oricum nici un pilot german nu intră în spațiul aerian rusesc. Ar fi prea periculos. Organizația pentru securitate internă succesoare a KGB-ului, FSB, a insistat în acest sens.

Oleg, la fel ca zeci de milioane de alți ruși, avusese răbdare în ultimii ani, când condițiile sale de viață se deterioraseră din cauza sancțiunilor economice împotriva Rusiei și a noii economii de război. De fapt, nu

se plânsese niciodată! Era mândru de faptul că Rusia nu se va lăsa.

Ținea mâna pe manșă, dar pentru moment lăsa pilotul automat să controleze avionul. Știa că freza lui nu era tocmai potrivită pentru acea ocazie. Fotografii din presa guvernamentală rusă aveau să surprindă cu siguranță clipa în care cobora din carlingă, fiindcă, pentru prima dată de la începutul războiului din Ucraina, un lot de piese de schimb americane pentru avioane ajungea în Rusia, iar cel care îl aducea era el. Însă soția lui, Tatiana, voise să economisească banii de frizer, așa că îl tunsese ea. Nu contează, să vadă toată lumea cum sunt rușii. Economisesc, rabdă, își asumă responsabilitatea. Nu de asta depinde oprirea nazificării Ucrainei și a expansiunii antirusești a occidentalilor. De freza lui, adică.

Oleg știa – și lumea credea la fel – că avionul Lufthansa fusese încărcat cu piese Boeing care lipseau de mult timp aviației ruse. Serviciul rus de informații militare verificase încărcătura la Berlin. De la interdicția aeriană și embargoul occidental, rușii încercaseră să-și întrețină avioanele Boeing prelevând piesele din avioanele care nu mai erau folosite. Dar asta nu era o soluție reală.

În ultima lună avuseseră loc două catastrofe aeriene în Rusia. Și nu fuseseră primele. Se prăbușiseră aparate care efecteau curse interne – un avion Aeroflot în Siberia și un altul deasupra Sankt Petersburgului, imediat după decolare.

Conducerea companiei Boeing din Statele Unite cedase în cele din urmă presiunii unui public occidental ipocrit care simțise brusc remușcări nu numai pentru civilii ucraineni, ci și pentru civilii ruși. Cu permisiunea

expresă a administrației de la Washington, pentru a preveni moartea unor ruși nevinovați, după săptămâni de consultări, personalul Boeing încercase un avion de marfă Lufthansa cu sisteme noi de stabilizare a zborului SABRE, a căror defecțiune cauzase tragedia celor două aeronave Aeroflot.

Cel puțin, asta știa lumea că transportă aparatul Lufthansa spre aeroportul Domodedovo din Moscova. Mai exact, *doar* asta știa...

Între timp, la Kremlin, Vladimir Putin citea decretele prezidențiale care-i fuseseră prezentate spre semnare. Dezamăgirea campaniei din Ucraina, care încetinise și se transformase într-un război de gherilă, i se citea pe față. În timp ce pierderile rusești se ridicau la zeci de mii, războiul ajunsese într-un punct mort, la care se adăuga îngrijorarea provocată de înăsprirea situației pe liniile de front și izolarea impusă de Occident. Uneori erau puse în aplicare acorduri temporare de încetare a focului. În multe cazuri, nu se întâmplase nimic zile întregi, nu existaseră ciocniri, dar situația rămăsese neschimbată. Ucrainenii nu renunțau.

Ambele părți își apărau acum doar propriile teritorii, dar nu fuseseră inițiate discuții de pace semnificative. În ultimul an, ucrainenii nu reușiseră să recupereze aproape nimic din teritoriul pierdut, deși primiseră arme occidentale. Acum însă veneau din ce în ce mai puține. Cât despre bani, aproape deloc. Rusia, pe de altă parte, nu ocupase nici ea vreun teritoriu nou, fusesse în permanență în defensivă și nu reușise decât să submineze și să distrugă tot ce putuse.

Putin constata că este din ce în ce mai dificil și mai costisitor să obțină ceea ce are nevoie și din ce în ce

mai greu să vândă ceea ce poate transforma în bani. Rusia, aflată la mila Chinei și, într-o oarecare măsură, a Turciei și chiar a Indiei, era prinsă în capcană.

Părea să devină un stat pirat, furios, care pierdea în greutate, care doar făcea scandal în regiune.

Europa, între timp, supraviețuise lunilor reci ale iernii, fiind din ce în ce mai capabilă să funcționeze fără petrolul și gazele rusești. Ridurile tot mai adânci de pe fruntea lui Putin reflectau agonia unei economii rusești trecute la producția de război, pentru că, dincolo de suprafață, problemele creșteau. Acum, o treime din economia națională a Rusiei servea războiului. Cinci sute de mii de soldați erau mobilizați pe frontul ucrainean. Sute de mii de tineri educați, instruiți, continuau să fugă din țară, din fața noilor valuri de recrutare, dar nu numai din cauza războiului, ci și din cauza unui viitor care părea fără speranță.

Sentimentul cel mai vizibil de pe fața lui Putin era însă neputința sa în fața numărului tot mai mare de atacuri asupra rușilor din Moscova. Inamicul se aventura chiar pe străzile capitalei ruse pentru a răzbuna distrugerile și suferințele din Ucraina.

În ziua aceea, în dosarul roșu îi așteptau semnătura noi decrete de execuție publică. Ordine care prevedeau lichidarea luptătorilor din rezistența ucraineană care fuseseră capturați în teritoriile ocupate din estul Ucrainei, judecați de tribunale militare și condamnați la moarte. Din februarie, execuțiile fuseseră efectuate de armata rusă în public, în curțile închisorilor militare, ca măsură de descurajare. În plus, nu numai partizanii erau spânzurați, ci și unele dintre rudele lor, conform unei metode testate în orașul Herson din estul Ucrainei, care fusesse pierdut în toamna anului 2022.

Soții, părinți, frați și surori. Era o tactică menită să-i descurajeze pe ucraineni să lupte, așa cum făcuseră cu sirienii într-un alt război.

La aproape 50 de kilometri distanță, în parcare aeroportului Domodedovo din Moscova, în timp ce liderul rus își ridică stiloul preferat, Caran d'Ache 1010 cu capac de safir, pentru a semna decretul prezidențial care ordona execuțiile, în trei taxiuri întunecate se petrecea o scenă identică.

Mașinile erau parcate la mai puțin de 300 de metri de turnul de control care domina clădirea. Pe banchetă, în spatele șoferilor, lunetiștii de origine ucraineană din Legiunea Străină Franceză montau compensatoarele de recul la armele lor FR F2. Peste câteva minute, în momentul în care pleca proiectilul, gazul rezultat din arderea prafului de pușcă avea să iasă prin duzele laterale ale componentei cilindrice fixate ferm la gura țevii printr-un filet. Dispozitivul urma să accelereze proiectilele ucigașe trimise spre ferestrele turnului de control din trei direcții diferite.

Când gloanțele de nichel de la NATO vor porni în călătoria lor mortală pentru a-i ucide, trecând prin geamuri, pe ofițerii din turnul de control care au descoperit virajul brusc și strâns al avionului Lufthansa, sunetul ascuțit și zăngănitul cioburilor de sticlă, amestecate cu pocnetul înăbușit al oaselor craniului care se despică, stropii slabi de sânge care împrășcă fotoliile din piele de căprioară și tăcerea îngrozită de după asta... vor constitui un preludiv dramatic pentru evenimentele din zilele care vor urma.

FRANȚA, LILLE

Cu două luni mai devreme, în aprilie

Totul era proaspăt și crocant în dimineața aceea. Cel puțin acesta fu cuvântul care-i veni în minte lui Florian Philippot când mușcă din croasantul cu cremă de migdale așezat pe un șervețel împăturit lângă ceașca de cafea, în soarele primăverii. Croasantul proaspăt și crocant, cămașa lui albă ca zăpada, apretată și călcată cu grijă de camerista marocană, la fel și ziarul foșnitor, hârtia întinată de cerneală pe care o desfăcea ca să citească știrile. Știa la ce să se aștepte, era pregătit, tocmai de aceea cumpăraseră ziarul de dimineață și venise aici, la Madame Bistro, cafeneaua lui preferată.

Ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Asta voia el să simtă, că nimic nu se întâmplase acolo. Și, într-adevăr, lumea părea imposibilă, neschimbată, neclintită.

Când se uita pe fereastra cafenelei, clădirile baroce de vizavi erau la fel ca în ajun, oamenii se plimbau pe trotuar, nimeni nu se grăbea, nu era panică, toată lumea era îmbrăcată ca de obicei și, în ciuda evenimentelor petrecute, nu era haos. Chiar și în ziua aceea lumina soarelui strălucea pe firma aurie a ciocolateriei de vizavi: Chocolat Passion.